

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА ЗА 2019 ГОДИНА

www.ap.mk

СОДРЖИНА:

Обраќање на Претседателот на Комисијата на Агенцијата за пошти	2
1. ПРАВНА РАМКА.....	3
1.1. Правна положба	3
1.2. Органи на Агенцијата	3
1.3. Одговорност за работата	4
1.4. Надлежности на Агенцијата за пошти	4
1.5. НПАА Активности.....	5
2. ТВИНИНГ ПРОЕКТ „ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПОШТИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ПОШТЕНСКАТА ДИРЕКТИВА НА ЕУ“	6
3. РЕГУЛАЦИЈА НА ПОШТЕНСКИОТ ПАЗАР	7
3.1. Легислатива	7
3.2. Лиценцирање	8
3.3. Следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга.....	9
3.4. Надзор и контрола над давателите на поштенски услуги	10
4. АНАЛИЗА НА ПАЗАРОТ	12
4.1. Статистички извештај за поштенските активности во Република Македонија	12
4.2. Квалитет на пренос на поштенски пратки.....	12
5 ЗАШТИТА НА ПРАВА НА КОРИСНИЦИ	14
6 ИСТРАЖУВАЊА	15
6.1. Истражување на задоволство на корисници од обезбедување на поштенските услуги	15
6.2. Истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга	15
7 МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	Error! Bookmark not defined. 17
7.1. Соработка со Европската група на поштенски регулатори (ERGP).....	17
7.2. Соработка со Светскиот поштенски сојуз (UPU)	18
7.3. Соработка со Европскиот комитет за поштенски регулации (CERP)	18
7.4. Учество на меѓународни конференции и настани од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги	19
7.5. Билатерални односи со други национални регулаторни тела.....	19
8 ЈАКНЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ КАПАЦИТЕТИ НА АГЕНЦИЈАТА	20
9 ТРАНСПАРЕНТНОСТ	22
10 ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ ЗА 2019 ГОДИНА.....	23

Обраќање на Претседателот на Комисијата на Агенцијата за пошти

Од име на Комисијата на Агенцијата за пошти, би сакала да ја претставам Годишната програма за работа за 2019 година. Агенцијата има законска обврска секоја година до основачот Собранието на Република Македонија да достави годишна програма за работа во точно утврдени рокови во тековната за наредната календарска година. За реализација на планираните активности потребна е Одлука за одобрување на Програмата, која Собранието на Република Македонија ја донесува непосредно пред започнување на календарската година на која се однесува истата.

Програмата е структурирана согласно надлежностите на Агенцијата, а започнува со запознавање со правната положба на самата Агенција, нејзината мисија, како и регулаторните цели кои ќе се постигнат со реализација на предвидените активности. Активностите, пред сè, имаат за цел промоција на конкуренцијата и следствено, избор на услуги според барањата на корисниците. Како што ќе се види понатаму, програмскиот текст опфаќа активности во областа на регулативата, односно промени во делот на поштенската легислатива, потоа планирани проекти и истражувања во областа на грижата за корисници и анализата на пазарот, како и активностите на меѓународен план, т.е. соработката со сродни регулаторни тела од регионот и европските земји. Исто така, составен дел на оваа Годишна програма е Финансискиот план за следната година, како и Одлуката за определување на вредност на поенот за пресметување на годишниот надоместок за 2019 година.

При подготвувањето на оваа Програма, би сакал да им се заблагодарам на членовите на Комисијата и на стручната служба на Агенцијата, за нивната работа при изготвување на програмските активности.

Со почит,

Благој Индов

Претседател на Комисија

1. ПРАВНА РАМКА

1.1. Правна положба

Агенцијата за пошти има правен статус на независно регулаторно тело во областа на поштенските услуги, правно лице основано со закон, со јавни овластувања и надлежности пропишани со Законот за поштенските услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 27/2014, 42/2014, 187/2014, 146/2015, 31/2016, 190/2016 и 64/2018). Агенцијата за пошти започна со работа во јули 2008 година. Основач на Агенцијата за пошти е Собранието на Република Македонија. Имотот и средствата за работа на Агенцијата се сопственост на Република Македонија, а ги користи и со нив управува Агенцијата. Агенцијата е основана како самостојно и непрофитно правно лице, кое врши јавни овластувања утврдени со овој закон. Агенцијата во својата работа и при донесување на одлуки во рамките на своите овластувања е независна од друг државен орган или друго јавно правно лице или трговско друштво што врши дејност од областа на поштенските услуги и е непристрасна кон нив. Работата на Агенцијата е јавна. Агенцијата стекнува статус на правно лице со запишување во Централниот регистар на Република Македонија. Седиштето на Агенцијата е во Скопје.

1.2. Органи на Агенцијата

- Комисија

Комисијата се состои од пет члена кои ги именува и разрешува Собранието на Република Македонија, со мандат од пет години, со право на втор мандат. Со Комисијата раководи претседател, а во случај на спреченост на претседателот го заменува заменик-претседателот избран од членовите на Комисијата. Комисијата работи по утврден деловник за работа, на состаноци кои ги свикува и со кои раководи претседателот.

Комисијата ги донесува Одлуките со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Комисијата, оваа Годишна програма за работа на Агенцијата за 2019 година ја усвои во следниот состав:

- Благој Индов, претседател, дипломиран економист од Велес, именуван со одлука на Собранието на Република Македонија во февруари 2018 година;
- Суад Бајрами – заменик претседател, дипломиран по Бизнис Администрација- Финансии, од с.Милетино, Брвеница, именуван со одлука на Собранието на Република Македонија во јануари 2015 година;
- Владимир Кировски, член, дипломиран инженер архитект од Скопје, именуван со одлука на Собранието на Република Македонија во февруари 2018 година;
- Билјана Шехтанска – член, магистер на економски науки од Скопје, именувана со одлука на Собранието на Република Македонија во јули 2016 година;
- Кристина Ј. Гацоска - член, магистер на биотехнички науки од Битола, именувана со одлука на Собранието на Република Македонија во јануари 2015 година.

- **Директор**

Со Агенцијата раководи директор, избран на јавен оглас од Комисијата, со мандат од пет години и право на уште еден последователен мандат. Директорот ја застапува и претставува Агенцијата и е одговорен за законитото работење на истата.

Директор на Агенцијата за пошти е Влатко Атанасоски, м-р по економски науки од Прилеп. Избран е за директор на Агенцијата од страна на Комисијата на Агенцијата за пошти во јануари 2014 година.

1.3. Одговорност за работата

Агенцијата за својата работа има законска обврска до 30 ноември во тековната година да достави Годишна програма за работа за наредната година до Собранието на Република Македонија.

Во врска со реализацијата на програмата за работа, Агенцијата за пошти за секоја претходна календарска година е должна да достави годишен извештај до Собранието на Република Македонија.

Годишната програма за работата на Агенцијата за пошти на предлог на директорот ја усвојува Комисијата, а ја одобрува Собранието на Република Македонија најдоцна до 31 декември.

1.4. Надлежности на Агенцијата за пошти

Позначајните законски дефинирани надлежности на Агенцијата опфаќаат:

- донесување и спроведување подзаконски акти врз основа на Законот за поштенски услуги,
- осигурување на обезбедувањето на универзалната услуга,
- обезбедување на услови за пристап на корисниците до универзалната услуга,
- спроведување постапка за определување на давател на универзална услуга,
- донесување одлука за определување на давател на универзална услуга,
- издавање општо овластување за обезбедување на поштенски услуги по поднесена нотификација,
- овозможување и обезбедување услови за еднаков пристап до поштенската мрежа,
- следење на обезбедувањето на универзалната услуга,
- одобрување и контролирање на трошоците за обезбедување на универзалната услуга,
- следење на работењето на давателите на поштенските услуги во согласност со Законот за поштенските услуги и прописите донесени врз основа на него,
- следење на развојот на пазарот на поштенските услуги и промовирање на конкуренцијата на пазарот на поштенски услуги,
- контролирање и надзор на работењето на давателите на поштенските услуги и преземање мерки согласно со закон против давателите на поштенските услуги во случаи кога е утврдено непочитување на одредбите од Законот за поштенските услуги и прописите донесени врз основа на истиот закон,
- водење управни постапки и донесување одлуки во управна постапка согласно со одредбите од законот за поштенски услуги и Законот за општата управна постапка,

- водење постапки за решавање на спор меѓу давателите на поштенски услуги и нивните корисници, меѓу давател на универзална услуга и другите даватели на поштенски услуги,
- прибирање на податоци и информации од давателите на поштенски услуги,
- воспоставување, одржување и ажурирање електронска база на податоци,
- давање мислење и учествување при подготвувањето на закони, прописи и други акти што се однесуваат на поштенските услуги, како и при склучувањето, односно пристапувањето на Република Македонија кон меѓународни договори од областа на поштенските услуги и да го обезбедува нивното спроведување,
- соработка со други државни органи и институции,
- обезбедување информации за корисниците и давателите на поштенски услуги и меѓународните организации и тела,
- спроведување на примена на националните и меѓународните стандарди и технички прописи во областа на поштенските услуги и
- Агенцијата има надлежност за делегирање на стручен персонал за учество во работата на меѓународни организации и здруженија на национални регулаторни тела во областа на поштенските услуги.

1.5. НПАА Активности

Продолжување на процесот на приближување на домашното законодавство со европското законодавство преку имплементирање на одредбите предвидени во домашната регулатива ќе биде приоритет и понатаму на Агенцијата за пошти. Агенцијата за пошти ќе продолжи со креирање на еднакви услови за работа на пазарот на сите даватели на поштенски услуги во рамки на либерализиран пазар, а воедно и создавање на услови за подобрување на квалитетот на обезбедување на поштенските услуги како процес кој ќе поттикнува развој на поголема конкуренција на пазарот. Ценејќи дека наредната година ќе биде и година каде активно ќе се обработат темите од поштенскиот сектор во рамки на скрининг процесот за отпочнување на преговорите со Европската Унија, ќе следуваат активности за подетално усогласување со препораките на ЕУ.

2. ТВИНИНГ ПРОЕКТ „ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПОШТИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ПОШТЕНСКАТА ДИРЕКТИВА НА ЕУ“

На Повикот за аплицирање за средства преку Механизмот за поддршка на европските интеграции од Владата на Република Македонија, Агенцијата за пошти на крајот на септември 2016 до Секретаријат за европски прашања година поднесе апликација за проект, финансиран од ИПА.

Апликацијата се однесуваше за проект со наслов: Јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ, чија основна цел е зајакнување на капацитетите на Агенцијата за пошти во областа на креирање на процедури и стратешки документи, одредување на адекватен систем за посебно сметководство и алокација на трошоци на давателот на универзалната услуга, како и модел за пресметка на нето трошоците на универзалната услуга и знаења поврзани со политика на цени и зајакнување на надзорната улога на Агенцијата.

Генералната цел е јакнење на капацитетите на Агенцијата во согласност со барањата кои произлегуваат од домашното законодавство, како и од Поштенската директива на ЕУ. Понатаму, проектот има за цел да придонесе за подобар квалитет на поштенските услуги кои ги обезбедуваат поштенските оператори, како и да биде основа за Министерството за транспорт и врски при подготвување и усвојување на нова Стратегија за развој на поштенскиот сектор.

Очекувани резултати од проектот се: подобрување на капацитетите на Агенцијата за пошти, воспоставени процедури и направени стратешки документи, воспоставен адекватен систем за посебно сметководство и алокација на трошоци на давателот на универзалната услуга, како и модел за пресметка на нето трошоците на универзалната услуга и модел за регулација на цените на универзалната услуга, зајакнат инспекциски надзор на Агенцијата за пошти, воспоставување на критериуми и законски одредби за стандардизирани приватни поштенски сандачиња според стандардот EN 13724, како и подобрени капацитети за специфични анализи на пазарот.

Твининг проектот е одобрен на почетокот на 2017 година со гранд од 600 илјади евра, што коренсподира со карактерот на истиот и сериозно поставените цели, а Агенцијата работеше на изработка на проектното фише во втората половина на 2017 година.

Твининг проектот ќе започне во декември 2018 година, а истиот ќе биде со времетраење од 18 + 3 месеци, со Твининг партнер од Министерството за јавни работи и транспорт – Оддел за поштенска регулација од Шпанија. Во рамките на проектот, во Агенцијата за пошти ќе присуствува еден постојан твининг советник за целото времетраење на проектот, како и експерти одговорни за секоја од петте компоненти од истиот. Понатаму, проектот вклучува и краткотрајни експерти кои ќе се повикуваат во зависност од потребите на компонентите од проектот.

Активностите и работните задачи, на Агенцијата во следната година, како и нивната динамика, во голем дел ќе бидат концентрирани кон имплементација на Твининг проектот, со цел зајакнување на капацитетите во услови на либерализиран пазар.

3. РЕГУЛАЦИЈА НА ПОШТЕНСКИОТ ПАЗАР

Потребата од регулација се појавува со зголемувањето на степенот на конкуренција на поштенскиот пазар. Регулацијата и активностите во насока на уредување на секторските односи се однесуваат на целиот поштенски пазар, при што поимот регулација, Агенцијата го прифаќа во поширок концепт кој налага и хоризонтално усогласување на државните политики.

Во оваа смисла, Агенцијата за пошти инсистира при подготовката на стратегијата за развој на поштенскиот пазар, како и при реализацијата на планот за целосна либерализација на пазарот да се земат во предвид предлозите во насока на:

- Стандардизација и модернизација на поштенската мрежа на националниот оператор во Република Македонија;
- Подигнување на лимитот на безцарински увоз на стоки за лична употреба купени он-лајн, а доставени по поштенски пат на минимум 150 ЕУР во денарска противвредност, за што е неопходна измена на подзаконската регулатива;
- Целосна либерализација на пазарот на поштенски услуги;
- План за сузбивање на „сивата“ економија во поштенскиот сектор.

3.1. Легислатива

Заради промените на поштенскиот економски амбиент, а поаѓајќи од сознанијата и резултатите од работата на Агенцијата, некои прашања се актуелизираат или значително се менуваат заради што е потребно подобрување и прецизирање на регулаторната рамка во делот кој е во директна надлежност на регулаторот.

Активностите на Агенцијата во рамките на Твининг проектот за јакнење на капацитетите ќе помогнат за подобрување на вештините на стручната служба за изработка на документи и прописи со кои се креира амбиентот во поштенската економска област.

Токму една од компонентите на проектот е Креирање на стратешки документи и процедури, со која ќе се изврши анализа на капацитетите на Агенцијата за пошти и ќе се изготви Прирачник за креирање на стратешки документи. Понатаму, ќе се извршат анализи на меѓу - организациските процедури во Агенцијата и ќе се подготви Прирачник за истите.

Заклучоците од анализите на регулаторот за состојбата на областите кои се предмет на перманентно следење, се дека е потребно да се направат соодветни измени во насока на допрецизирање на подзаконските акти во делот на видот на услугите, посебно на препорачаната услуга, како и донесување нов подзаконски акт со кој ќе бидат поставени минимум технички услови за добивање Општо овластување за вршење на оваа услуга. Испонувањето на техничките барања за вршење препорачани поштенски услуги за писма ќе биде задолжително за сите правни субјекти, не само за оние кои аплицираат туку и за постојните поштенските оператори, на кои ќе им се остави одреден период за усогласување.

Соодветни измени на подзаконските акти на Агенцијата се планираат особено во прописите со кои се регулираат општите услови и барањата за квалитет на универзалната услуга, потребната документација при поднесување на нотификација, како и во делот на задолжителните елементи на општите услови за обезбедување поштенски услуги.

Комисијата на Агенцијата за пошти уште во 2017 година иницираше измени и дополнувања на Законот за поштенските услуги до надлежното Министерство за транспорт и

врски. Со Иницијативата се бараат измени во насока на создавање неопходна правна рамка со цел воспоставување услови за непречено функционирањето на регулаторот, како и во делот на материјалните одредби од поштенската дејност, а за кои прашања во постојниот ЗПУ или не постојат одредби или постојните се недоволно прецизни.

Во оваа смисла се бара да се воспостават правила за времено финансиско работење на Агенцијата за пошти, во услови кога до 31.декември не е одобрена Годишната програма за работа на Агенцијата за наредната година и кои ќе се применуваат во периодот од 01.јануари сè додека буџетот на Агенцијата - составен дел од Годишната програма, не биде одобрен од страна на Собранието на Република Македонија.

Агенцијата ќе соработува со надлежното Министерство и ќе инсистира на имплементација на овие одредби кои се од суштинско значење за непречена работа на регулаторот.

3.2. Лиценцирање

Лиценцирањето на давателите на поштенските услуги од страна на Агенцијата за пошти е усогласено со одредбите на Третата поштенска директива. Постапката за добивање на Општо овластување за отпочнување со обезбедување на поштенски услуги во 2019 година започнува со поднесување Нотификација до Агенцијата од страна на заинтересирани правни субјекти. Регулаторот по проверката дали се исполнети барањата за минимум технички услови за обезбедување на бараните поштенски услуги, одлучува врз основа на приложените докази, па издава Општо овластување или донесува Решение со кое се одбива Нотификацијата.

Во изминатите десет години Агенцијата, лиценцираше еден национален оператор - давател на универзалната услуга и 62 субјекти за обезбедување поштенски услуги на слободниот поштенски пазар. Од нив 26 во истиот временски период излегоа од овој бизнис, од кои 2 заради мерките на Агенцијата. Во 2018 година еден оператор е избришан од службената евиденција на даватели на поштенски услуги на Агенцијата поради престанок на правното лице. Во 2018 година забележителен е трендот на зајакнување на постојната конкуренција во делот на обезбедување пратки со лична достава, препорачани, како и курирски услуги на територија на град Скопје.

Податоците илустрираат динамичен поштенски пазар, со потенцијал за натамошен развој во поглед на бројот на лиценцирани оператори, на вкупниот обем на поштенски пратки во промет и на различните услуги според потребите на потрошувачите. Со еволуцијата на пазарот, корисниците сè повеќе имаат потреба од прилагодени, предвидливи, доверливи и брзи услуги кои одговараат на ново настанатата состојба која, пак се менува речиси на дневна основа. Овој тренд е прифатен од поштенските оператори во изминатите неколку години.

Агенцијата во текот на 2019 година планира континуирано постапување по поднесени Нотификации за издавање Општо овластување, од нови правни субјекти заинтересирани за работа на пазарот во делот на пакетските и писмоносните услуги.

3.3. Следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга

Системот за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите и неговата имплементација е во директна корелација со клучните надлежности на Агенцијата за пошти, како што се регулацијата на цените на поштенските услуги, регулацијата на цените за пристап до поштенската мрежа, пресметувањето на нето трошоци за универзалната услуга и спречување на внатрешното субвенционирање на другите услуги кои ги обезбедува давателот на универзалната услуга со приходите остварени од обезбедување на универзалната услуга.

Оттука, Агенцијата за пошти е фокусирана на следењето и контролата на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга.

Целта на овие активности е изработка на предлог систем за посебно сметководство и алокација на трошоци од страна на давателот на универзалната услуга кој реално ќе ги прикаже структурата на трошоци, технолошкиот процес и цената на чинење на поштенските услуги и кој би добил согласност од Агенцијата, врз основа на позитивната оценка на надворешна и независна ревизорска куќа која треба да изврши ревизија на усогласеноста на предложениот систем за посебно сметководство со барањата на Законот за поштенските услуги, Правилникот за начинот на водење на посебно сметководство на давателот на универзалната услуга и препораките на Европската директива за поштенски услуги.

Во насока на остварување на оваа цел, а со тоа и реализација на гореспоменатите надлежности на Агенцијата, од големо значење ќе биде и Твининг проектот за Јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ кој ќе се реализира во текот на 2019 и 2020 година. Имено, со една од компонентите од Твининг проектот се предвидува утврдување на адекватен систем за посебно сметководство и алокација на трошоци на давателот на универзалната услуга, како и модел за пресметка на нето трошоците на универзалната услуга и модел за регулација на цените на универзалната услуга. Притоа, во соработка со експертите ангажирани во Твининг проектот, ќе се изврши анализа на моменталната состојба во оваа област и ќе се добијат препораки за систем за посебно сметководство и алокација на трошоци, модел за пресметка на нето трошоците на универзалната услуга и методологија за регулација на цените кои ќе бидат адекватни на специфичните карактеристики на домашниот поштенски пазар, а истовремено ќе одговорот на барањата на Законот за поштенските услуги, Правилникот за начинот на водење на посебно сметководство на давателот на универзалната услуга и препораките на Европската директива за поштенски услуги. Како дел од оваа компонента предвидено е и анализа на потребата од дополнителни обуки за вработените во Агенцијата, кои би ги унапредиле стручните познавања и вештини во областа, и нивна реализација преку размена на искуства и предлози, како и работна посета на земјата на Твининг партнерот, со цел одблиску запознавање со легислативата и начинот на работа на Твининг партнерот во областа на посебното сметководство и алокација на трошоците кај давателот на универзалната услуга, регулација на цените на универзалната услуга и пресметката на нето трошоците за универзалната услуга.

Вредно е да се напомене дека процесот на имплементација е веќе започнат со доставување на предлог систем за посебно сметководство од давателот на универзалната услуга (Елаборат за утврдување на критериумите за алокација на вкупните трошоци и вкупните приходи), кој беше предмет на евалуација и за кој Агенцијата изготви мислење со кое укажа на

недостатоците и слабостите кои треба да се коригираат и отстранат пред системот да биде подложен на ревизија од страна на независна ревизорска куќа. Притоа, предлог системот за посебно сметководство на давателот на универзалната услуга и евалуацијата и мислењето на Агенцијата повторно ќе се разгледаат во соработка со надворешните експерти ангажирани во Твининг проектот, со цел размена на искуства и знаења како и евентуални препораки кои би резултирале со систем за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга кој ќе одговори на барањата на Законот, Правилникот и препораките на Европската директива за поштенски услуги и кој треба да добие позитивно мислење од независна ревизорска куќа.

Врз основа на сето горенаведеното, Агенцијата за пошти смета дека целосната имплементација на системот за посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга би можела да се реализира до крајот на 2019 година и за таа цел во Финансискиот план за 2019 година има предвидено и средства за консултантски услуги, односно за ангажирање на надворешна и независна ревизорска куќа која треба да ја оцени и одобри имплементацијата на системот.

3.4 Надзор и контрола над давателите на поштенски услуги

Една од задачите на Агенцијата за пошти планирани во 2019 година е и вршење надзор врз правните субјекти, даватели на поштенски услуги кои поседуваат Општи овластувања издадени од страна на Агенцијата, и истиот ќе го вршат овластени лица за надзор од Агенцијата за пошти, во согласност со законот и прописите.

Надзорот ќе се спроведува како:

- редовен надзор кој опфаќа надзор над спроведувањето на Законот за поштенските услуги и прописите донесени врз основа на овој закон;
- вонреден надзор кој по правило ќе се врши ненајавено, врз основа на поднесена иницијатива од корисници или даватели на поштенски услуги, како и во случај на сомневање на овластеното лице (по службена должност);
- контролен надзор кој ќе се врши по истекот на рокот определен во решението донесено од страна на директорот на Агенцијата.

Во случаите на контролен надзор, овластеното лице за вршење надзор треба да ја утврди фактичката состојба и да констатира дали субјектот на надзорот:

- постапил по решението во целост,
 - делумно постапил по решението или
 - не постапил по решението,
- и согласно утврдената фактичка состојба и врз основа на закон да преземе соодветни мерки.

Предмет на надзор кај субјектите над кои ќе биде вршен надзор, во текот на 2019 година ќе бидат:

- начин на водење евиденција за пратките и услугите,
- исполнување на обврските за давање на податоци и информации.

Надзорот ќе се изврши во обем, за секој од субјектите моделиран и утврден врз основа на согледувања од претходно извршените анализи на работењето на давателите.

Целта на надзорот над давателите на поштенски услуги е да се утврди евентуално постоење на неправилности во работењето на поштенските оператори, да се преземат мерки за нивно отстранување со што би се остварила крајната цел - подобрување на квалитетот на поштенските услуги, полесен пристап на корисниците до услугите, како и целосно спроведување на Законот за поштенските услуги.

Една од компонентите на Твининг проектот е и Зајакнување на инспекциската улога на Агенцијата за пошти, каде се предвидува спроведување на анализа на капацитетите на Агенцијата за надзор и инспекција, како и на надлежностите, а следствено на тоа изготвување на Прирачник за надзор и инспекција. Исто така, дел од оваа компонента е и обучување на овластените лица за вршење надзор во Агенцијата во областа на надзорот и инспекцијата.

4. АНАЛИЗА НА ПАЗАРОТ

Една од компонентите од Твининг проектот е и Унапредување на капацитетите за специфична анализа на пазарот, која, меѓу другото вклучува подготовка на извештај за усогласеноста на анализата на пазарот со подзаконските акти, како и анализа на процесот на хармонизација и имплементација на европското законодавство. Понатаму, во склоп на оваа компонента ќе се зајакнат капацитетите за собирање на статистички податоци и ќе се подготват оперативни упатства за собирање на статистички податоци од поштенските оператори. Упатството ќе ја дефинира неопходната рамка за собирање на податоци во согласност со ЕУ легислатива и ќе ги задоволи европските оперативни стандарди во поштенскиот сектор. Исто така, ќе се анализираат постоечките документи за мерење квалитет на обезбедувањето на поштенските услуги и ќе се изготви соодветно Упатство за мерење за обезбедување на поштенски услуги.

4.1. Статистички извештај за поштенските активности во Република Македонија

Универзалната услуга како услуга од јавен интерес со развој на современите технологии се развива, а со самото тоа земјите членки на Европската Унија, па и Република Македонија се обврзани да обезбедат услови за нејзиното обезбедување со можност да одговори на новите технички, економски и социјални промени, а воедно да кореспондира и со потребите на корисниците.

Тргувајќи од основните надлежности на агенцијата за регулирање на поштенскиот пазар, а се со цел креирање на пазарни услови за одвивање на поштенскиот сообраќај, Агенцијата за пошти од почетокот на своето работење изготвува статистички анализи и извештаи.

Изготвување на Статистичкиот извештај за обезбедување на поштенските услуги во 2019 година, со податоци од претходната година 2018, ќе биде активност заснована на податоците кои ги доставуваат давателите на поштенските услуги, а кои се однесуваат на остварениот обем на поштенските услуги, со цел добивање на една целосно точна слика за развој на пазарот на поштенските услуги. Давателите на поштенски услуги имаат законска обврска да доставуваат два пати годишно податоци од обезбедувањето на услугите во форма на шест месечни извештаи. Статистичкиот извештај за поштенските активности содржи податоци кои систематизирани во една целина претставуваат основа за согледување на пазарот во поглед на вкупниот обем и по вид на пратки, колку е вкупниот број на точки на пристап на кои се вршат овие услуги, бројот на рекламации преку кој се воочува ефективност на самата компанија преку задоволството на корисниците на овие услуги, како и профитабилноста од вршењето на оваа дејност за самите компании. Агенцијата за пошти ги презентира на јавна седница анализите прикажани во Статистичкиот извештај.

Во рамки на Твининг проектот ќе биде опфатено и подобрување на начинот на евиденција и прибирање на податоци од давателите на поштенски услуги.

4.2 Квалитет на пренос на поштенски пратки

Квалитетот на обезбедување на поштенските услуги е еден од предусловите за задоволство на корисниците на поштенските услуги, а воедно и поттик за развој на истите. За одредување на квалитетот на обезбедување на услугите постојат повеќе параметри (мерење на брзина на пренос на единични поштенски пратки, рекламации, кои ја даваат вкупната слика на остварениот квалитет на обезбедување на услугите. Мерењето на квалитет на обезбедување на единични поштенски пратки е еден од параметрите кои се предвидени и со поштенските директиви, но и со постојниот Закон за поштенските услуги.

Активностите за мерењето на квалитетот на пренос на единични поштенски пратки кај давателот на универзалната услуга, дефинирана со Законот за поштенските услуги, е активност која треба да биде постојана и ќе дава податоци за квалитетот на обезбедување на универзалната услуга од страна на давателот на универзалната услуга. Мерењето на услугата за овие пратки е од посебно значење од причина што тие се во рамки на универзалната услуга, услуга која е од јавен интерес и која е задолжителна за сите корисници на целата територија на Р. Македонија, а која треба да биде обезбедена под одреден квалитет. Мерењето на квалитетот на обезбедување на единични поштенски пратки кај давателот на универзалната услуга треба да се врши врз дефинираните параметри утврдени во стандардот МКТИ EN 13850:2002+A1 преку независна компанија. Агенцијата за пошти со подзаконски акт ги има пропишано барањата за квалитетот, параметрите за квалитет и нивното мерење на услугите опфатени со универзалната услуга. Согласно Правилникот, давателот на универзална услуга во внатрешен поштенски сообраќај за е должен 85% од пратките за кореспонденција да ги пренесе во рок од еден работен ден (D+1), 90% од пратките за кореспонденција во рок од два работни дена (D+2) и 95% од пратките за кореспонденција во рок од три работни дена (D+3). Давателот на универзална услуга во меѓународен поштенски сообраќај месечно е должен 85% пратки за кореспонденција да ги пренесе во најмногу три работни денови (D+3) и 97% од пратките за кореспонденција да бидат пренесени во рок од пет работни дена (D+5).

Во последните две години Агенцијата за пошти имаше ангажирано независна компанија која вршеше мерење на квалитетот на пренос на единични поштенски пратки. Добиените податоци се доставуваа до Агенцијата месечно кои понатаму беа предмет на анализа и врз основа на добиените податоци се дефинираат активности за подобрување на квалитетот на обезбедување на овие услуги.

Согласно Законот за поштенските услуги, мерењето на квалитетот на пренос на единични поштенски услуги може да го врши давателот на универзалната услуга или регулаторот и оваа активност треба да биде постојано планирана и спроведувана, па од таа причина во 2019 година Агенцијата за пошти ќе преземе чекори за спроведување на тест период мерење за октомври, ноември и декември 2019 година. Имајќи предвид дека со Твининг проектот во рамки на компонентата за анализа на пазарот ќе биде разработена и методологија за спроведување на мерење на квалитет на обезбедување на универзалната услуга, како и ќе се направи анализа на податоците добиени од тест периодот на мерење, ќе се дефинираат и крајните критериуми за начинот на спроведување на ова мерење за наредните години.

5 ЗАШТИТА НА ПРАВА НА КОРИСНИЦИ

Поштенските услуги сè уште остануваат неопходен сегмент на комуникацијата меѓу сите субјекти од државниот сектор, бизнис заедницата, како и меѓу физичките лица, иако живееме во евидентен информатички развој на општеството во сите негови сфери.

Економските чинители на општествениот развој и потрошувачите, односно консументите на сите јавни добра на пазарот, зависат од достапноста на високо квалитетни поштенски услуги. Според тоа, овие услуги се витален сегмент на инфраструктурата на една функционална општествена заедница.

Агенцијата за пошти постојано работи на заштита на правата на корисниците на поштенските услуги преку постапките поведени од корисниците кои се незадоволни од услугите или работата на поштенските оператори. Постапките кои се водат пред Агенцијата за пошти се административни постапки уредени со Законот за поштенските услуги, Законот за општата управна постапка и Законот за постапување по претставки и предлози. Согласно Законот за поштенските услуги, корисниците кои ги исцрпеле своите права во постапките кои во прв степен по приговор или рекламација се водат пред давателите на поштенски услуги, имаат право да поднесат управен приговор до Агенцијата за пошти. Агенцијата одлучува по овие приговори од корисници врз основа на претходно спроведена постапка, која треба да заврши во рок од 30 дена.

Настрана од овие формални административни постапки, Агенцијата постапува и по претставки од корисници испитувајќи ги причините за нивното незадоволство од работата на операторите, па обезбедува информации за начинот на функционирање на поштенскиот сообраќај и укажува на нивните законски права и обврски, насочувајќи ги за нивно полесно остварување.

Во тесна корелација со остварување на правата на корисниците на поштенските услуги е и соработката на Агенцијата со повеќе државни органи и институции, кои исто така имаат надлежности во остварување на правата на граѓаните, како што се Народниот правобранител на Република Македонија, Државниот управен инспекторат, Пазарната инспекција и други.

6 ИСТРАЖУВАЊА

6.1 Истражување на задоволство на корисници од обезбедување на поштенските услуги

Задоволството на корисниците од обезбедување на поштенските услуги е субјективен показател дали услугите се добри или не, и кога резултатите се анализираат збирно се доаѓа до показатели за перцепцијата на граѓаните и правните лица за степенот на успешност при обезбедувањето на услугите. Овие податоци анализирани заедно со статистичките, како и сознанијата добиени од редовното следење на работата на операторите, на Агенцијата и служат за планирање на активности во регулација на пазарот во рамките на нејзините надлежности.

Истражување на задоволството на корисниците на поштенските услуги е активност која Агенцијата ја спроведува веќе неколку години, а која е планирана и за 2019 година, со цел добивање податоци за степенот на задоволството на корисниците од обезбедување на услугите, односно дали обезбедувањето на поштенските услуги е во согласност со очекувањата на корисниците.

Истражувањето на задоволство на корисниците ќе опфаќа прашања за давателите на поштенски услуги, за видовите на поштенски услуги, за цените на поштенските услуги за достапност до услугите и сл., а во прашалникот ќе има посебен дел за универзалната услуга со оглед дека таа треба да биде достапна за користење и ценовно пристапна до корисниците. Истражувањето ги опфаќа посебно правните, а посебно физичките лица, а правните лица го генерираат најголемиот дел од обемот на услугите; податоците добиени за задоволството ќе дадат и податоци за можниот начин на одвивање на пазарот во услови на целосна либерализација и движењето на конкуренцијата.

6.2. Истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга

Поштенскиот пазар на европско и светско ниво е во фаза на значајни и брзи промени. Последиците од овие промени за сигурно ќе влијаат на корисниците на поштенските услуги одредувајќи ги подетално нивните потреби од овие услуги како резултат на зголемената употреба на дигиталната комуникација, брзиот пораст на електронската трговија, намалувањето на обемот на писмоносните услуги итн.

Следејќи ги новостите во делот на дефинирање и обезбедување на универзалната услуга во останатите европски држави, како и новостите кои се на повидок во делот на измените во

дефинирањето на потребите на корисниците од оваа услуга, се преземаат активности во вид на истражување, односно самите корисници да ги искажат потребите за начинот и условите на користење на овие услуги. Агенцијата за пошти во 2019 година ќе спроведе истражување на пазарот во кој потребите на корисниците од поштенските услуги ќе бидат во фокусот на ова истражување. Добиените резултати ќе бидат анализирани и ќе бидат основа за преземање на идни активности на Агенцијата за пошти во делот на дефинирање на начинот и условите на обезбедување на универзалната услуга, и преземање на активности за промена на регулативата која ќе ги следи потребите на корисниците.

7 МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во услови на големи предизвици во регулацијата на европскиот пазар на поштенски услуги, улогата на меѓународната соработка за Агенцијата за пошти е од особено значење. Предизвиците пред сè, се однесуваат во делот на опфатот на обврските од универзалната услуга, обезбедување на оддржлив развој на универзалната услуга и подобрување на доставата на поштенски пратки во делот на пакетите како сегмент од особено значење, не само како обврска од универзалната услуга, туку и еден од клучните елемент за понатамошен развој на електронската трговија на национално, регионално и светско ниво.

Целта на меѓународните активности на Агенцијата за пошти во областа на регулација на пазарот на поштенските услуги е преку размена на искуства и најдобри европски практики, како и преку примена на националното законодавство од областа на поштенските услуги, да придонесе за поголема заштита на правата на корисниците на поштенски услуги, осигурување на услови за постојано, редовно и непречено обезбедување на универзалната услуга на цела територија на Република Македонија.

Активностите на Агенцијата на ова поле ќе се одвиваат преку размена на искуства и стекнување на знаења, преку учество во работењето во меѓународни организации, билатерални односи со други национални регулаторни тела од областа на поштенските услуги и други меѓународни настани како конференции, форуми и саеми поврзани со поштенските услуги.

Активностите во меѓународни организации поврзани со поштенски услуги пред сè, се однесуваат на активности во рамките на Европската група на поштенски регулатори, Светскиот поштенски сојуз и Европскиот комитет за поштенска регулација.

7.1. Соработка со Европската група на поштенски регулатори (ERGP)

Активностите, пред сè, ќе се одвиваат преку активно учество во рамките на Европската група на поштенски регулатори (ERGP) и во Комитетот за поштенска директива.

ERGP е формирана во 2010 година од страна на Европската комисија како работно тело кое преку дискусии и донесени извештаи во работни групи ќе ја советува Европската комисија во процесот на донесување на одлуки во областа на поштенските услуги. Во тие рамки, Република Македонија во својство на кандидат за влез во Европската унија, активно учествува во активностите на работните групи на ERGP предвидени со програмата за работа за 2019 година како неформален член.

Агенцијата за пошти и во следната 2019 година континуирано во рамките на институционалните можности, ќе учествува во дискусиите, изготвување на извештаи и препораки донесени во рамките на работните групи - ERGP од областа на:

- Иднината на поштенската регулација и имплементација и еволуција на обврската за универзална услуга;
- Достава на пакети во меѓународен сообраќај кои потекнуваат од е-трговија;
- Регулација на сметководство и регулацијата на цени;
- Задоволство на корисници и мониторинг на пазарот;
- Конкуренција и регулација на пристап.

Целта на меѓународните активности во ERGP работните групи е понатамошна хармонизација на националната регулатива во делот на поштенските услуги преку стекнување на искуства и знаења, како и компаративни анализи од најдобрите европски практики во делот на примена на посебно сметководство и регулација на цени на универзалната услуга, методологија за пресметување на нето трошоци на универзалната услуга, подобрување на задоволството на корисниците и методологијата за мониторинг на пазарот, регулација на пристапот до поштенската мрежа и развојот на доставата на пакети и електронската трговија.

Во однос на активностите во Комитетот на поштенската директива, Агенцијата за пошти со свои предлози во состав на работните групи, ќе учествува во новите измени на европската Поштенска директива 2008/6/ЕС.

7.2. Соработка со Светскиот поштенски сојуз (UPU)

Светскиот поштенски сојуз (UPU) во кој членуваат 192 земји од светот, формиран е во 1874 година и претставува меѓународна организација во рамките на Обединетите нации која ги координира активностите на учесниците во поштенскиот сектор и обезбедува единствена поштенска мрежа за обезбедување на поштенски услуги на светско ниво.

Имајќи во предвид дека во согласност со Законот за поштенските услуги, за поштенските услуги во меѓународниот поштенски сообраќај се применуваат актите донесени од страна на Светскиот поштенски сојуз, активностите на Агенцијата за пошти ќе бидат насочени кон актите на меѓународната регулатива, донесени од страна на Сојузот, со особен осврт на Светската поштенска конвенција и Правилниците за писмоносни услуги и пакети донесени врз основа на истата.

7.3. Соработка со Европскиот комитет за поштенски регулации (CERP)

Агенцијата за пошти и во 2019 година активно ќе учествува во работните активности на Европскиот комитет за поштенска регулација (CERP). Активностите во CERP како едно од работните тела на Европската конференција за пошти и телекомуникации (CEPT), пред сè, се насочени кон регулаторните прашања од областа на поштенските услуги и воспоставување на неопходна соработка со Европската унија, како и воспоставување на односи со релевантни тела од областа на поштенските услуги.

Агенцијата за пошти врз основа на наведеното, активно учествува во активности на работната група за поштенска политика и работната група од прашања за UPU.

Координацијата на европските ставови во поштенската политика во правец со либерализирање на пазарот на поштенски услуги преку дискусии и одлуки во доменот на легислативните прашања поврзани со европската директива, анализи на поштенската политика за понатамошен развој на регулаторната рамка и имплементирање на поштенската директива, вклучувајќи го опфатот, дефиницијата и распространетоста на универзалната услуга, претставуваат теми на кои Агенцијата за пошти активно ќе учествува во работењето на CERP работната група за поштенска политика.

Агенцијата за пошти во рамките на CERP работната група за UPU активно ќе учествува во координацијата помеѓу земјите членки на CERP и UPU во насока на активностите на UPU во изготвување на меѓународната поштенска регулатива. Агенцијата за пошти активно ќе

учествува и во дискусиите и донесувањето на одлуки и ставови во CERP работната група по UPU предлог документите и изготвување на нови предлог документи поврзани со поштенската регулатива во координација помеѓу земјите членки на CERP и Европската унија.

7.4. Учество на меѓународни конференции и настани од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги

Организирање и учество на меѓународни конференции и настани од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги претставува можност преку дискусии и стручни трудови да се стекнат искуства и да се осознаат нови тенденции на развојот на пазарот на комуникациите на регионално и светско ниво.

Агенцијата за пошти и во следната 2019 година активно ќе учествува во подготовка и учество во Регионалните конференции за имплементирање на реформите во поштенскиот сектор во организација на Светскиот поштенски сојуз. Целта на овие активности ќе бидат стекнување на знаења и размена на искуства и најдобри практики од регионот во областа на имплементирање на интегрираните реформи во поштенскиот сектор во Република Македонија.

7.5. Билатерални односи со други национални регулаторни тела

Воспоставување на билатерални односи на Агенцијата за пошти со други национални регулаторни тела претставува можност за стекнување на нови знаења, искуства и предизвици од областа на регулацијата на поштенските услуги, преку поблиска соработка со други национални регулаторни тела од регионот и Европа. Соработката ќе се оствари и со потпишување на Меморандуми со соработка со институции и тела кои се сродни со надлежности на Агенцијата за пошти.

7.6 Соработка со Министерството за јавни работи и транспорт во рамките на Твининг проектот на ЕУ

Во рамките на Твининг проектот, предвидено е да се реализираат две студиски посети на вработените во Агенцијата за пошти на земја членка на Европската Унија. Едната посета е во насока на добивање практично знаење за посебно сметководство, алокација на трошоци и регулација на цени, односно да се запознае одблиску начинот на кој регулаторот во ЕУ земјата ги поставува барањата за посебно сметководство, пресметување на нето трошоци и регулација на цени, видовите и динамиката на поднесување на извештаи до регулаторот, како се проверуваат поднесените податоци, како и да се дознае повеќе за начинот на водење на приходите и расходите и како се распределуваат кај давателот на поштенски услуги, за што е обврзан со законски и подзаконски акти.

Втората студиска посета исто така ќе биде во земја членка на ЕУ на релевантни вработени во Агенцијата, преку која посета ќе се демонстрира начинот на кој се издаваат специфични одобренија и начинот на собирање податоци и контрола на квалитет на услуга.

8 ЈАКНЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ КАПАЦИТЕТИ НА АГЕНЦИЈАТА

Агенцијата за пошти во Годишната програма за работа во 2019 година посветува посебно внимание на активностите и темите од Твининг проектот за зајакнување на капацитетите, во кој партнер на Агенцијата ќе биде Министерството за јавни работи и транспорт - Оддел за поштенска регулација на Шпанија. Целта на проектот, меѓу другото е да ги идентификува и предизвиците од организациски аспект во институцијата кои можат потенцијално да го отежнат или попречат остварувањето на актуелните надлежности и задачи на институцијата, но и оние кои се очекува да се создадат или редефинираат со стратешките документи за работа на регулаторот во либерализиран пазар. Во текот на работата на проектот се очекува да произлезат конкретни мерки за подобрување на исполнувањето на целите и задачите на институцијата, насочени кон остварување на очекуваните резултати во работата на Агенцијата, што конечно треба да води кон подобри и поквалитетни поштенски услуги за сите.

Во рамките на Твининг проектот, стручната служба на Агенција за пошти ќе ги подобрува своите капацитети за работа во либерализиран пазар. Новото пазарното окружување очекувано ќе ги промени приоритетите во практикувањето на надлежности на регулаторот, кои неминовно носат и организациски предизвици.

Решавањето на структурните и функционални предизвици задолжително ќе се спроведува во согласност со принципите и алатките на прописите кои го регулираат јавниот сектор. Од тука, евентуалните промени и усогласувања на актите за внатрешна организација и за систематизација, ќе се спроведат по претходно спроведена функционална анализа.

Целта на процесот на спроведување на секоја функционална анализа е:

- да ги идентификува предизвиците од организациски и функционален аспект во институцијата во која се спроведува, кои можат потенцијално да го отежнат или попречат остварувањето на актуелните надлежности и задачи на институцијата, но и оние кои се предвидуваат со стратешките документи и
- да се предложат конкретни мерки за подобрување на исполнувањето на целите и задачите на институцијата, насочени кон остварување на очекуваните резултати.

Функционалната анализа има за цел да даде реална и целосна слика на подготвеноста на институцијата на краток и среден рок да ги спроведе неопходните подобрувања за подобро вршење на нејзините основни функции во регулација на поштенскиот пазар. Спроведениот процес треба да биде преточен во документ кој ќе даде осврт на ефикасноста и ефективноста на извршувањето на работите и работните задачи во рамки на внатрешната поставеност, како и за дистрибуцијата на расположливите ресурси (кадровски, просторни, ИТ, технички и др.), од кои најзначаен секако е човечкиот капитал. Имено, наодите и препораките од функционалната анализа претставуваат солидна основа за редефинирање на приоритетите, редизајнирање на структурата и насочување на административниот капацитет кон остварување на подобри резултати. Документот ќе претставува рамка на сите понатамошни потребни процеси на развој на капацитетите и на управувањето.

Функционалната анализа треба да биде и алатка за раководството. Процесот вклучува прибирање на информации за функциите кои ги врши институцијата и нејзините вработени, како и методите на работа и постигнување на очекуваните резултати. Оваа методологија всушност треба да биде средство со кое регулаторот ќе може да изврши сеопфатно

самооценување на квалитетот на работата, во контекст на подобрувањето на услугите за граѓаните, фирмите и институциите.

Агенцијата за пошти планира генерички и специјализирани обуки во рамки на Годишниот план за обуки за 2019 година на административните службеници во стручната служба на Агенцијата за пошти, согласно Годишната програма за генерички обуки на административните службеници за 2019 година на Министерството за информатичко општество и администрација. Генеричките обуки се спроведуваат за стекнување на знаења и/или вештини за развој на секоја општа компетенција пропишана во Рамката на општи работни компетенции за административните службеници. Подолу се наведени посебните теми согласно компетенциите:

- решавање проблеми и одлучување за работи од својот делокруг
- учење и развој
- комуникација
- остварување резултати
- работење со други/тимска работа
- стратешка свест
- ориентираност кон странките/засегнати страни
- раководење
- финансиско управување

Од друга страна, во рамки на Твининг проектот за зајакнување на капацитетите, вработените преку стручни обуки и работилници ќе се подготвуваат и обучуваат за поефикасно и поквалитетно извршување на своите работни задачи со цел подобро да одговорат на предизвиците во регулацијата на поштенскиот економски простор во државата. Текот и резултатите од работата на проектот очекуваме дека ќе дадат реална и целосна слика на подготвеноста на институцијата да ги спроведе неопходните подобрувања за подобро вршење на нејзините основни функции. Сето тоа, во иднина ќе го подобри и процесот на планирање на областите во кои ќе се обучуваат вработените од стручната служба на Агенцијата за пошти.

Согласно компонентите на проектот, планирани се:

- Обуки од областа на креирање на стратешки документи и процедури
- Обуки од областа на посебно сметководство, пресметка на нето трошоци и регулација на цени, за вработените во Агенцијата, како и за претставници од АД Македонска пошта и од Министерството за транспорт и врски
- Обуки од областа на инспекција и надзор
- Обуки од областа на анализа на пазарот и собирање на статистички податоци од давателите на поштенски услуги.

Овој процес ќе има влијание и врз приближувањето до Европската Унија, а ќе влијае и на задоволувањето на критериумите и принципите по кои функционира европскиот економски простор.

За 2019 година се планира кадровско доекипирање, согласно Планот за вработување кој го одобрува Министерството за информатичко општество и администрација.

За извршувањето на активностите од надлежност на Агенцијата за пошти планирани за 2019 година, потребно е соодветно ниво на материјална и техничка опременост на институцијата. Во годината која претстои, Агенцијата ќе се доопремува врз основа на реалните потреби за секојдневно нормално одвивање на работата, како и опремување поради потребите на Твининг проектот.

9 ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Транспарентноста и отчетноста на Агенцијата за пошти кон граѓаните, не само што е законска обврска, туку претставува и еден од приоритетите на Агенцијата.

Во таа насока, Комисијата на Агенцијата за пошти во претстојната 2019 година ќе одржи јавни седници на кои ќе информира за своите завршени и идни активности кои се во насока на промовирање на правата на корисниците, потоа за квалитетот на универзалната услуга, како и за дејностите кои се од делокругот на целокупното работење на Агенцијата.

Исто така, граѓаните и правните лица ќе бидат информирани за работењето на Агенцијата преку нејзината веб страница, а ќе имаат можност своите мислења да ги истакнуваат на форум на веб страната на Агенцијата. Преку форумот на веб страната, корисниците на услуги ќе можат да учествуваат и на јавните консултации кои ќе бидат организирани за дел од актите што ги донесува Агенцијата.

10 ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ ЗА 2019 ГОДИНА

Агенцијата за пошти тргнувајќи од планираните активности и задачи предвидени во Програмата за работа за 2019 година, изготви Финансиски план за 2019 година во кој е извршена проценка на расходите и приходите потребни за извршување на надлежностите утврдени со Законот за поштенските услуги.

Финансискиот план за 2019 година е изготвен согласно член 23 од Законот за поштенските услуги во кој се содржани детални податоци (по аналитички конта) за предвидените приходи и трошоци за 2019 година и споредбени показатели на предвидените приходи и расходи за 2019 и 2018 година.

Во прилог Ви ги презентираме:

- Финансискиот план за 2019 година,
- Споредбени показатели за планираните приходи и расходи за 2019 и 2018 година и
- Образложение за Финансискиот план и Споредбените показатели.

ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА 2019 година

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ 2019
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	2,400,000.00
720	Приходи од камати	2,395,000.00
72000	Приходи од камати-жиро сметка	5,000.00
72002	Приходи од камати-даватели на поштенски услуги	2,390,000.00
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00
72101	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00
75	Сопствени приходи	23,200,000.00
750	Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги	23,200,000.00
75001	Сопствени приходи од годишен надоместок од давателите на поштенски услуги	23,200,000.00
76	Други приходи	100,000.00
760	Други приходи	100,000.00
7600	Други приходи	100,000.00
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	3,800,000.00
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	3,800,000.00
77001	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	3,800,000.00
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	29,500,000.00

2. РАСХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ 2019
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	2,644,000.00
400	Потрошени материјали	650,000.00
40000	Потрошено гориво	200,000.00
40001	Потрошени канцелариски материјали	200,000.00
40003	Други административни материјали	30,000.00
40004	Други потрошени материјали	50,000.00
40010	Потрошена вода	40,000.00
40011	Други комунални услуги-ѓубретарина	20,000.00
40012	Весници и списанија	10,000.00
40013	Стручна литература	50,000.00
40021	Ситен инвентар	50,000.00
401	Потрошена енергија	480,000.00
40100	Кондиционирање (греење, ладење)	320,000.00
40102	Електрична енергија	160,000.00
403	Други услуги	988,000.00
40301	Пошта	70,000.00
40304	Регистрација и испитување на возило	15,000.00

40305	Телефон и телефакс	120,000.00
40306	Услуги за копирање, печатење и издавање	286,000.00
40307	Службен весник	30,000.00
40308	Надомест за паркинг простор	30,000.00
40313	Други услуги (чистење, изнајмување и сл.)	215,000.00
40310	Поправка и одржување на компјутерска опрема и софтвер	150,000.00
40314	Поправка и сервисирање на возила	36,000.00
40315	Поправка и одржување на останата опрема	36,000.00
404	Превозни-транспортни услуги	35,000.00
40401	Превозни-транспортни услуги	35,000.00
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	398,000.00
40501	Издатоци за репрезентација	362,000.00
40502	Расходи за реклама, пропаганда	36,000.00
408	Наемнини	93,000.00
40801	Наемнини за канцелариски простор	70,000.00
40802	Наемнини за рекламен простор	23,000.00
41	ДРУГИ РАСХОДИ	9,315,000.00
410	Провизија за платен промет	59,000.00
41000	Провизија за платен промет	48,000.00
41001	Провизија за купопродажба на девизи	11,000.00
412	Премии за осигурување	60,000.00
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	1,300,000.00
414	Надоместоци на трошоци на работници	880,000.00
415	Негативни курсни разлики	5,000.00
417	Интелектуални и други услуги	6,641,000.00
41701	Други услуги-хост за интернет страна	30,000.00
41790	Други услуги (фотограф, монтажа и сл.)	150,000.00
41791	Други услуги - превод	362,000.00
41709	Други услуги - систематски преглед	35,000.00
41710	Надомест за Комисија - тековна година	2,520,000.00
41712	Надомест по договор	70,000.00
41716	Надомест на трошоци на членови на Комисијата - тековна година	144,000.00
41721	Ревизија на финансиски извештаи	180,000.00
41722	Консултантски услуги	1,088,000.00
41723	Услуги за истражување на пазарот	362,000.00
41733	Мерење на квалитет на поштенски услуги	1,180,000.00
41734	Обуки за стручно усовршување	330,000.00
41735	Услуги за привремени вработувања	190,000.00
418	Останати други расходи	370,000.00
41801	Други расходи (огласи, стандарди, извршители и сл.)	361,000.00
41820	Камата за придонеси и даноци од плата	6,000.00
41826	Камата за задоцнето плаќање	3,000.00
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	939,000.00
440	Средства за градежни објекти-уредување и адаптација	220,000.00
441	Средства за опрема	719,000.00
4410	Средства за мебел	184,000.00
4410	Средства за компјутерска опрема	325,000.00

4410	Средства за компјутерски софтвер	138,000.00
4410	Средства за останата опрема	72,000.00
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	16,127,000.00
460	Вкалкулирани плати	16,127,000.00
4600	Основни плати	10,720,000.00
4600	Придонеси од плати	5,407,000.00
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	475,000.00
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	475,000.00
47001	Персонален данок - Надомест за Комисија - тековна година	280,000.00
47003	Персонален данок - Комисија (надомест на трошоци) - тековна година	16,000.00
47004	Персонален данок - Договор	8,000.00
47006	Персонален данок - други исплати	171,000.00
4	ВКУПНО РАСХОДИ	29,500,000.00
останати расположливи средства		0.00

Споредбени показатели на планиран финансиски план за 2019 и 2018 година

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ 2019	Планиран износ 2018	споредбен показател на планирани приходи (%)
1	2	3	4	5=3/4*100
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	2,400,000.00	1,500,000.00	160.00%
720	Приходи од камати	2,395,000.00	1,495,000.00	160.20%
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00	5,000.00	100.00%
75	Сопствени приходи	23,200,000.00	23,700,000.00	97.89%
750	Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги	23,200,000.00	23,700,000.00	97.89%
76	Други приходи	100,000.00	3,100,000.00	3.23%
760	Други приходи	100,000.00	3,100,000.00	3.23%
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	3,800,000.00	1,200,000.00	316.67%
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	3,800,000.00	1,200,000.00	316.67%
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	29,500,000.00	29,500,000.00	100.00%

2. РАСХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ 2019	Планиран износ 2018	споредбен показател на планирани расходи (%)
1	2	3	4	5=3/4*100
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	2,644,000.00	3,203,000.00	82.55%
400	Потрошени материјали	650,000.00	485,000.00	134.02%
401	Потрошена енергија	480,000.00	465,000.00	103.23%
403	Други услуги	988,000.00	888,000.00	111.26%
404	Превозни-транспортни услуги	35,000.00	35,000.00	100.00%
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	398,000.00	1,087,000.00	36.61%
408	Наемнини	93,000.00	243,000.00	38.27%
41	ДРУГИ РАСХОДИ	9,315,000.00	8,780,000.00	106.09%
410	Провизија за платен промет	59,000.00	59,000.00	100.00%
412	Премии за осигурување	60,000.00	60,000.00	100.00%
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	1,300,000.00	1,300,000.00	100.00%
414	Надоместоци на трошоци на работници	880,000.00	1,000,000.00	88.00%
415	Негативни курсни разлики	5,000.00	5,000.00	100.00%

417	Интелектуални и други услуги	6,641,000.00	6,232,000.00	106.56%
418	Останати други расходи	370,000.00	124,000.00	298.39%
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	939,000.00	939,000.00	100.00%
440	Средства за градежни објекти-уредување и адаптација	220,000.00	220,000.00	100.00%
441	Средства за опрема	719,000.00	719,000.00	100.00%
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	16,127,000.00	16,127,000.00	100.00%
460	Вкалкулирани плати	16,127,000.00	16,127,000.00	100.00%
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	475,000.00	451,000.00	105.32%
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	475,000.00	451,000.00	105.32%
4	ВКУПНО РАСХОДИ	29,500,000.00	29,500,000.00	100.00%

останати расположливи средства	0.00	0.00
--------------------------------	------	------

Во врска со доставениот Финансиски план на Агенцијата за пошти за 2019 година и Споредбените показатели во однос на 2018 година, Ви го презентираме следното ОБРАЗЛОЖЕНИЕ:

1. ПРИХОДИ

- **Приходите од камати (конто 720)** се приходи од камати кои произлегуваат од средствата на жиро - сметките на Агенцијата за пошти, како и камати за ненавремено плаќање на давателите на поштенски услуги и истите се планирани во износ од 2.395.000 денари. Планираниот износ на оваа приходна ставка е поголем во однос на планираниот износ за 2018 година за 60,2 %, поради фактот што при планирањето на оваа приходна ставка земени се во предвид ненаплатените побарувања за камати за ненавремено плаќање на давателите на поштенски услуги од 2015, 2016, 2017 и за тековната 2018 година.

- **Приходите од позитивни курсни разлики (конто 721)** се приходи кои се јавуваат при девизни приливи и одливи и истите се планирани во износ од 5.000 денари, износ кој е еднаков со планираниот во 2018 година.

- **Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги (конто 750)** се приходи од надоместоците кои давателите на поштенски услуги се должни да ги платат на Агенцијата на годишно ниво согласно Законот за поштенските услуги, а кои се пресметуваат како производ од бројот на поени на секој давател на поштенски услуги и вредноста на поенот. За 2019 година на ова конто се планирани 23.200.000 денари, кои ќе се обезбедат од еден давател на поштенски услуги со Индивидуална дозвола и триесет и четири даватели на поштенски услуги со Општо овластување. Планираниот износ на оваа приходна ставка е помал во однос на планираниот износ за 2019 година, со цел намалување на финансискиот товар на давателите на поштенските услуги, а како резултат на фактот што во 2019 година Агенцијата очекува поголем приход од камати (конто 720) и поголеми пренесени приходи од претходната година (конто 770).

- **Други приходи (конто 760)** се планирани во износ од 100.000 денари и истите вклучуваат приходи од надоместоци за службени патувања (кога службените патувања се на товар на организаторот), приходи од меѓународна помош и поддршка во одредени сегменти во функционирањето на Агенцијата и други видови на приходи кои не се опфатени со останатите приходни ставки. Планираниот износ на оваа приходна ставка е помал во однос на планираниот износ за 2019 година како резултат проценките кои се базирани на реализацијата на оваа приходна ставка во претходните години.

- На **конто 770** е евидентиран **вишокот на приходи од претходната 2018 година** во износ од 3.800.000 денари кој се утврдува со Годишната сметка на Агенцијата за 2018 година и истиот се пренесува во Финансискиот план за 2019 година согласно член 23 став 3 од Законот за поштенските услуги. Овие средства се користат за потребите на редовното работење на Агенцијата во првите месеци од годината, додека не се реализираат побарувањата од давателите на поштенски услуги врз основа на Решенијата за годишен надомест. Планираниот износ на оваа приходна ставка е поголем во однос на планираниот износ за 2018 година за 216,7 %, согласно проценките за износот кој би се пренел во 2019 како вишок на приходи утврден врз основа на Годишната сметка за 2018 година, а сето тоа е и резултат на ненавременото плаќање на надоместоците кон Агенцијата од давателите на поштенските услуги, пред се Македонска Пошта АД Скопје, што ја оневозможува целосната реализација на планираните активности во Годишната програма што води кон поголем износ на нереализирани финансиски средства, односно кон поголем вишок на приходи за пренос во следната година.

2. РАСХОДИ

- **Потрошените материјали (конто 400)** се планирани во износ од 650.000 денари и истите вклучуваат: трошоци за гориво за две службени возила кои се користат за вршење на надлежностите за надзор над давателите на поштенски услуги и за останати службени потреби, трошоци за канцелариски материјали за потребите кои произлегуваат од редовното работење на Агенцијата, расходи за вода и други комунални услуги, расходи за ситен инвентар и други административни материјали утврдени според трошоците за истите во претходната година, како и според предвидените потреби за работењето на Агенцијата и расходи за весници, списанија и стручна литература за потребите на вработените во Агенцијата за пошти. Овие расходи се во корелација со активностите предвидени во Годишната програма за работа на Агенцијата и тоа активностите поврзани со Твининг проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ, активностите за регулација на поштенскиот пазар, надзор и контрола над давателите на поштенски услуги, активностите во делот на анализа на пазарот, заштита на правата на корисниците, истражувања, како и активностите за меѓународна соработка, јакнење на институционалните капацитети и транспарентноста на Агенцијата за пошти. Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем од планираниот износ во 2018 година за 34 % или 165.000 денари, како резултат на поголемиот износ планиран на расходната ставка за гориво, согласно склучениот двегодишен договор за набавка на гориво и поголемиот планиран износ на расходната ставка за канцелариски материјал, потрошена вода и ѓубретарина како резултат на фактот што за потребите на Твининг проектот Агенцијата за надворешните експерти е должна да обезбеди основни услови за работа како канцелариски простории, просторија за состаноци и опрема за работа, за што Агенцијата најми дополнителна деловна просторија која ќе предизвика и дополнителни комунални трошоци (вода и ѓубретарина), како и трошоци за канцелариски материјал.

- **Потрошената енергија (конто 401)** вклучува расходи за електрична енергија и кондиционирање (греење/ладење) за деловните простории на Агенцијата. Оваа расходна ставка е планирана во износ од 480.000 денари кој е утврден врз основа на добиените фактури за 2018 година и очекувањата за движење на цените во 2019 година. Овие расходи се планирани во поголем износ во однос на 2018 година за 3,2 %, како резултат на обврската на Агенцијата да обезбеди канцелариски простории, просторија за состаноци и опрема за работа за надворешните експерти ангажирани во Твининг проектот, за што Агенцијата најми дополнителна деловна просторија која ќе предизвика и дополнителни трошоци за кондиционирање и електрична енергија.

- **Расходите за други услуги (конто 403)** се планирани во износ од 988.000 денари и истите вклучуваат: расходи за пошта, телефон и интернет, расходи за паркинг простор, регистрација и испитување на возилата на Агенцијата, расходи за поправка и сервисирање на опремата, трошоци за копирање, печатење и издавање за потребите на Агенцијата, расходи за Службен весник на Република Македонија и други расходи (изнајмување, чистење на деловни простории и сл.). Овие расходи се во корелација со активностите предвидени во Годишната програма за работа на Агенцијата и тоа: активностите поврзани со Твининг проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ, активностите за регулација на поштенскиот пазар (легислатива, лиценцирање, следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација трошоците на давателот на универзална услуга и надзор и контрола на давателите на поштенски услуги), активностите за заштита на правата на корисниците, активностите за анализа на пазарот (статистички извештај и мерење на квалитетот на пренос на поштенски

патки), истражување на задоволството на корисници од обезбедување на поштенските услуги, истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга, активностите за меѓународната соработка, како и активностите за јакнење на институционалните капацитети и транспарентноста на Агенцијата. Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2018 година за 100.000 денари или 11,3 %, како резултат на поголемиот планиран износ на расходната ставка за поправка и сервис на опрема поради планираното ангажирање на компанија за одржување и сервисирање на компјутерите, периферната компјутерска опрема и компјутерскиот софтвер на Агенцијата и како резултат на поголемите планирани расходи за услуги за копирање, печатење и издавање за потребите на Твининг проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти.

- **Расходите за превозни-транспортни услуги (конто 404)** се планирани во износ од 35.000 денари и истите опфаќаат трошоци за транспортни услуги за потребите на Агенцијата за пошти, поврзани со активностите предвидени во програмата за работа за 2019 година, а посебно за активностите за надзор и контрола над давателите на поштенски услуги и транспарентноста на Агенцијата. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2019 година.

- **Издатоците за реклама, пропаганда и репрезентација (конто 405)** се планирани во износ од 398.000 денари и истите вклучуваат трошоци за реклама, пропаганда, репрезентација (за организирање на јавни состаноци, состаноци со тела кои се вклучени во поштенската проблематика и организирање на билатерални средби со регулатори од поштенската област), пијалаци и набавка на репрезентативен материјал. Овие расходи се во функција на претставување на Агенцијата пред учесниците во поштенскиот сектор, како и презентирање и информирање на јавноста за работата и надлежностите на Агенцијата во насока на подигнување на јавната свест за поштенските услуги. Во годишната програма за работа на Агенцијата предвидени се низа активности кои наметнуваат потреба од расходи за реклама, пропаганда и репрезентација како што се активностите за реализација на Твининг Проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти, како и активностите за организирање на јавни седници и презентирање на работењето, односно презентирање на разни извештаи и анализи изготвени од страна на Агенцијата во насока на јакнење на транспарентноста на Агенцијата. Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2018 година за 63,4 %.

- **Расходите за наемнини (конто 408)** се планирани во износ од 93.000 денари и истите вклучуваат трошоци за наемнини за користење на рекламен простор на Агенцијата за пошти со локација во ГТЦ 2спрат/секција 6 Скопје, како и трошоци за наем на деловни простории согласно обврските од Твининг проектот за Јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ. Имено, во рамките на Твининг проектот, надворешни експерти ќе престојуваат во Република Македонија за време на неговата реализација и за истите Агенцијата е должна да обезбеди основни услови за работа како канцелариски простории, просторија за состаноци и опрема за работа. Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2018 година за 61,7 %.

- **Провизијата за платен промет (конто 410)** е планирана во износ од 59.000 денари согласно тарифите за провизии за платен промет на банките депоненти на Агенцијата за пошти и провизиите кои се плаќаат при откуп на девизи за службените патувања во странство и при финансиските трансакции со комитенти од странство. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2018 година.

- **Расходите за осигурување (конто 412)** се планирани во износ од 60.000 денари и истите вклучуваат осигурување на службените возила, опремата и деловните простории на

Агенцијата за пошти, како и колективно осигурување од незгода на вработените во Агенцијата. Износот на расходите за осигурување е пресметан врз основа на цените на осигурителните компании за овие видови на осигурување и истиот е планиран во ист износ во однос на 2018 година.

- **Трошоците за службени патувања (конто 413)** вклучуваат трошоци за дневници, сместување, превоз и останати трошоци поврзани со службените патувања во земјата и странство. Овие трошоци се планирани во износ од 1.300.000 денари и се во согласност со активностите предвидени во програмата за работа за 2019 година. Имено, оваа ставка вклучува расходи за планираните службени патувања во земјата како и службените патувања во странство на Директорот и вработените во Агенцијата за пошти и тоа пленарни седници и работни групи организирани од Европскиот комитет за поштенска регулација (CERP), тематско учество во работните активности на Европската група на поштенски регулатори (ERGP), соработка со Светскиот поштенски сојуз (UPU), учество на работни состаноци на Европската Комисија, учество на други меѓународни конференции и настани од областа на регулацијата на пазарот на поштенските услуги, билатерални посети на други национални регулаторни тела од областа на поштенските услуги, соработка со Министерството за јавни работи и транспорт на Шпанија во рамките на Твининг проектот, како и учество на обуки, работилници и семинари во насока на јакнење на институционалните капацитети на Агенцијата за пошти. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2018 година.

- **Надоместоците на трошоци на работници (конто 414)** се планирани во износ од 880.000 денари согласно предвидените надоместоци во колективниот договор на Агенцијата за пошти. Овие надоместоци опфаќаат исплата на парична помош во случај на смрт на вработен, смрт на член на семејно домаќинство, елементарни непогоди, како и регрес за годишен одмор и надоместок јубилејна награда за 10 години работа во Агенцијата за 3 вработени. Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2018 година за 12 %.

- **Негативните курсни разлики (конто 415)** се планирани во износ од 5.000 денари и истите се јавуваат при приливи и одливи на девизни средства. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2018 година.

- **Расходите за интелектуални и други услуги (конто 417)** се планирани во износ од 6.641.000 денари и тие вклучуваат: расходи за хост за веб страната на Агенцијата, расходи за ревизија на финансиските извештаи за 2018 година од страна на независен ревизор, расходи за следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзална услуга, расходи за месечните надоместоци и надоместоците на трошоците на членовите на Комисијата на Агенцијата за пошти, кои вклучуваат патни трошоци и трошоци за користење на сопствено возило за службени цели, за 2019 година, пресметани во согласност со “Правилникот за плати и други надоместоци” и „Одлуката за определување на месечниот надоместок и надоместокот на другите трошоци на членовите на Комисијата“, расходи за надоместоци врз основа на склучени договори за дело за потребите на Агенцијата, трошоци за истражување на задоволството на корисниците од обезбедувањето на поштенските услуги и истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга, трошоците за мерење на квалитетот на пренос на поштенски пратки кај давателот на универзалната услуга, расходи за медицински прегледи, расходи за обуки за стручно усовршување, расходи за превод, расходи за ангажирање на работници преку Агенција за привремени вработувања и расходи за други услуги (фотографирање, монтажа и сл.). Овие расходи се во корелација со активностите предвидени во Годишната програма за работа на Агенцијата и тоа: активностите поврзани со Твининг проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ, активностите за регулација на поштенскиот пазар (легислатива, лиценцирање, следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација трошоците на давателот на универзална услуга, надзор и контрола над давателите на поштенски услуги), активностите за заштита на правата на корисници, активностите за анализа на пазарот (статистички извештај и мерење на квалитетот на пренос

на поштенски пратки кај давателот на универзалната услуга), истражување на задоволството на корисниците од обезбедувањето на поштенските услуги, истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга, активностите за меѓународната соработка на Агенцијата, како и активностите за јакнење на институционалните капацитети и транспарентноста на Агенцијата. Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2018 година за 6,6 %, како резултат на поголемиот планиран износ на расходната ставка за надомест за Комисијата на Агенцијата за пошти согласно порастот на просечната нето плата, како и поголемиот планиран износ на расходната ставка за консултантски услуги за изработка на функционална анализа за потребите на Агенцијата и за потребите на активностите за Следењето и контролата на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзална услуга, односно за ангажирање на надворешна и независна ревизорска куќа - консултант која треба да изврши ревизија на усогласеноста на предложениот систем за посебно сметководство со барањата на Законот за поштенските услуги, Правилникот за начинот на водење на посебно сметководство на давателот на универзалната услуга и препораките на Европската директива за поштенски услуги.

- **Останатите (други) расходи (конто 418)** се планирани во износ од 370.000 денари и со нив се опфатени: расходите за објавување на огласи, одлуки и информации за работењето на Агенцијата во дневните весници, расходи за набавка на стандарди од областа на поштенските услуги, трошоци за извршител при присилна наплата на доспеаните побарувања и расходи по основ на камати за задоцнето плаќање на обврските. Овие расходи се планирани во поголем износ во однос на 2018 година за 246.000 денари, односно 198,4 %, како резултат на фактот што дел од давателите на поштенски услуги кон кои Агенцијата има ненаплатени побарувања и за кои се покренати постапки за присилна наплата пред извршител, во текот на 2018 година се избришани или е спроведена постапка за стечај или бришење од страна на Централниот Регистар на Република Македонија согласно Законот за трговски друштва при што за овие побарувања Агенцијата ги сноси трошоците на извршителите за постапката за присилна наплата. Исто така, согласно промените во Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работа на извршителите, за евентуално запирање на извршувањето, трошоците за награда на извршителот паѓаат на товар на доверителот, што беше случај во 2018 година, при што Агенцијата немаше доволно средства во Финансискиот план за 2018 година за целосна исплата на фактурата од извршителот, па дел од истата е пренесен за плаќање во 2019 година. Поголемиот планиран износ на оваа расходна ставка е и резултат на поголемите планирани трошоци за објавување на огласи за вработување во три дневни весници, согласно Годишниот план за вработување на Агенцијата за пошти.

- **Средствата за градежни објекти – уредување и адаптација (конто 440)** се планирани во износ од 220.000 денари согласно потребите за одржување, уредување и адаптација на постоечките деловните простории на Агенцијата, како и на новиот деловен простор за потребите на надворешните експерти ангажирани во Твиниг проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2018 година.

- **Средствата за опрема (конто 441)** се планирани во износ од 719.000 денари и тие вклучуваат: опремување на деловните простории на Агенцијата со мебел, компјутерска опрема, компјутерски софтвер како и останата опрема за потребите на редовното работење за извршување на надлежностите и остварување на целите предвидени со Законот за поштенски услуги и Годишната програма за работа во 2019 година, а во насока на јакнење на институционалните капацитети на Агенцијата за пошти. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2018 година и е во насока на реализација на потребите за набавка на опрема за планираните нови вработувања, на потребите за набавка

на опрема за надворешните експерти, кои за реализацијата на Твининг проектот за Јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти во согласност со Поштенската директива на ЕУ ќе престојуваат во Република Македонија за време на реализацијата на проектот и за кои Агенцијата е должна да обезбеди основни услови за работа како канцелариски простории, просторија за состаноци и опрема за работа како и на потребите за обнова на дел од опремата која се користи од самото основање на Агенцијата.

- **Расходите за плати (конто 460)** се планирани во износ од 16.127.000 денари. Расходите за плати ги вклучуваат платите на Директорот и 15 вработени во стручната служба на Агенцијата за пошти. Во текот на 2019 година, согласно Годишниот план за вработување планирани се две нови вработувања, кои беа планирани, но не се реализираа во 2018 година, планирани се унапредувања во рамките на Агенцијата и награда за вработените кои се оценети со оцена „особено се истакнува“ согласно Колективниот договор на Агенцијата за пошти. Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2018 година и оттука не се менува ниту Одлуката за утврдување на висината на вредноста на бодот за пресметување на основната плата на вработените во Агенцијата за пошти, која е одобрена од страна на Собранието на Република Македонија со Одлука бр. 08-1338/1 од 18.03.2015.

- **Расходите за даноци и придонеси кои не зависат од резултатот (конто 470)** се планирани во износ од 475.000 денари и истите вклучуваат расходи по основ на персонален данок за надоместоците кои се исплаќаат на Комисијата на Агенцијата за пошти, расходи по основ на персонален данок за надоместоците кои се исплаќаат на вработените согласно Колективниот договор и расходи за персонален данок по основ на договори за дело и други исплати. Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2018 година за 5,3 % или 24.000 денари, како резултат на поголемиот планиран износ за персонален данок за надоместоците кои се исплаќаат на Комисијата на Агенцијата за пошти согласно поголемиот планиран износ на истите на контото 41710.

Врз основа на Споредбените показатели за планираните приходи и расходи може да се констатира дека за 2019 година Агенцијата за пошти со Финансискиот план предвидува реализација на вкупни приходи и вкупни трошоци во износ од 29.500.000 денари, износ кој е еднаков со планираниот износ за 2018 година.

На страната на трошоците во Финансискиот план за 2019 година, во однос на планираните износи во Финансискиот план за 2018 година, може да се нотифицираат намалувања на следниве расходните ставки:

- Конто 405 – Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација за 63,4 %,
- Конто 408 – Наемнини за 61,7 % и
- Конто 414 – Надоместоци на трошоци на работници за 12 %.

Во Финансискиот план за 2019 година, во однос на Финансискиот план за 2018 година, еднаков износ на страната на трошоците е планиран на следните расходните ставки и тоа:

- Конто 404 – Превозни – транспортни услуги,
- Конто 410 – Провизија за платен промет,
- Конто 412 – Премии за осигурување,
- Конто 413 – Дневници за службени патувања и патни трошоци,
- Конто 415 – Негативни курсни разлики,
- Конто 440 – Средства за градежни објекти – уредување и адаптација,
- Конто 441 – Средства за опрема и
- Конто 460 – Вкалкулирани плати.

Во Финансискиот план за 2019 година, во однос на Финансискиот план за 2018 година, поголем износ на страната на трошоците е планиран на следните расходни ставки:

- Конто 400 – Потрошени материјали за 34 % или 165.000 денари, како резултат на поголемиот износ планиран на расходната ставка за гориво, согласно склучениот двегодишен договор за набавка на гориво и поголемиот планиран износ на расходната ставка за канцелариски материјал, потрошена вода и ѓубретарина како резултат на фактот што за потребите на Твининг проектот Агенцијата за надворешните експерти е должна да обезбеди основни услови за работа како канцелариски простории, просторија за состаноци и опрема за работа, за што Агенцијата најми дополнителна деловна просторија која ќе предизвика и дополнителни комунални трошоци (вода и ѓубретарина), како и трошоци за канцелариски материјал.
- Конто 401 – Потрошена енергија за 3,2 % како резултат на обврската на Агенцијата да обезбеди канцелариски простории, просторија за состаноци и опрема за работа за надворешните експерти ангажирани во Твининг проектот, за што Агенцијата најми дополнителна деловна просторија која ќе предизвика и дополнителни трошоци за кондиционирање и електрична енергија.
- Конто 403 – Други услуги за 100.000 денари, односно 11,3 %, како резултат на поголемиот планиран износ на расходната ставка за поправка и сервис на опрема поради планираното ангажирање на компанија за одржување и сервисирање на компјутерите, периферната компјутерска опрема и компјутерскиот софтвер на Агенцијата и како резултат на поголемите планирани расходи за услуги за

копирање, печатење и издавање за потребите на Твининг проектот за јакнење на капацитетите на Агенцијата за пошти.

- Конто 417 – Интелектуални и други услуги за 6,6 %, како резултат на поголемиот планиран износ на расходната ставка за надомест за Комисијата на Агенцијата за пошти согласно порастот на просечната нето плата, како и поголемиот планиран износ на расходната ставка за консултантски услуги за изработка на функционална анализа за потребите на Агенцијата и за потребите на активностите за Следењето и контролата на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзална услуга, односно за ангажирање на надворешна и независна ревизорска куќа - консултант која треба да изврши ревизија на усогласеноста на предложениот систем за посебно сметководство со барањата на Законот за поштенските услуги, Правилникот за начинот на водење на посебно сметководство на давателот на универзалната услуга и препораките на Европската директива за поштенски услуги.
- Конто 418 – Останати други расходи за 246.000 денари или 198,4 % како резултат на фактот што дел од давателите на поштенски услуги кон кои Агенцијата има ненаплатени побарувања и за кои се покренати постапки за присилна наплата пред извршител, во текот на 2018 година се избришани или е спроведена постапка за стечај или бришење од страна на Централниот Регистар на Република Македонија согласно Законот за трговски друштва при што за овие побарувања Агенцијата ги сноси трошоците на извршителите за постапката за присилна наплата. Исто така, согласно промените во Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работа на извршителите, за евентуално запирање на извршувањето, трошоците за награда на извршителот паѓаат на товар на доверителот, што беше случај во 2018 година, при што Агенцијата немаше доволно средства во Финансискиот план за 2018 година за целосна исплата на фактурата од извршителот, па дел од истата е пренесен за плаќање во 2019 година. Поголемиот планиран износ на оваа расходна ставка е и резултат на поголемите планирани трошоци за објавување на огласи за вработување во три дневни весници, согласно Годишниот план за вработување на Агенцијата за пошти.
- Конто 470 – Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот за 5,3 % или 24.000 денари, како резултат на поголемиот планиран износ за персонален данок за надоместоците кои се исплаќаат на Комисијата на Агенцијата за пошти согласно поголемиот планиран износ на истите на контото 41710.

Врз основа на член 16 став (1) алинеја 5 од Законот за поштенските услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 27/2014, 42/2014, 187/2014, 146/2015, 31/2016, 190/2016 и 64/2018), Комисијата на Агенцијата за пошти, на состанокот одржан на 26.11.2018 година донесе:

ОДЛУКА

за определување на вредност на поенот за пресметување на годишниот надоместок за 2019 година

- I. Вредноста на поенот за 2019 година изнесува 437,1173 денари.
- II. Вредноста на поенот од точката I. на оваа одлука, се применува при пресметување на годишниот надоместок за 2019 година.
- III. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Комисијата на Агенцијата за пошти, на состанокот одржан на 26.11.2018 година ја разгледуваше Годишната програма за работа на Агенцијата за пошти за 2019 година и донесе одлука за определување на вредноста на поенот за 2019 година.

При одлучувањето Комисијата ја зема предвид Годишната програма за работа на Агенцијата, со планираните активности и финансискиот план за наредната 2019 година, Извештајот со збиен број на поени на пазарот на поштенските услуги со состојба 31.10.2018, како и 34 издадени заклучоци за поени, доставени до давателите на поштенски услуги до денот на одржување на состанокот на Комисијата.

Согласно член 28 став 7 од Законот, при пресметувањето на вредноста на поенот Комисијата ги зема предвид ставките на трошоците од финансискиот план на Агенцијата за извршување на активностите и задачите планирани во програмата за работа на Агенцијата. Од тука, Комисијата ги разгледа проектираните трошоци и соодветно на нив и приходите од финансискиот план, па оцени дека структурата и висината на планските и стандардните трошоци во финансискиот план на Агенцијата за пошти за календарската 2019 година и тоа како фиксните така и варијабилните, директно произлегуваат од

планираните активности. Планираните активности на Агенцијата за 2019 година, во значителен обем се однесуваат на регулаторни активности и задачи поврзани со давателот на универзална услуга АД Македонска пошта Скопје, соодветно на фокусот на надлежностите на Агенцијата, во поглед на обезбедување непречено функционирање на универзалната услуга и следење на работата на националниот оператор. Мал дел од трошоците се за активности на Агенцијата во делот на конкурентските поштенски услуги во Република Македонија и заштита на правата на корисниците.

Финансискиот план за 2019 соодветно и пропорционално ги проектира трошоците за така планираните активности кои се рефлектираат и на планираните приходи. Па оттука износот на контото 750 – Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги во Финансискиот план за 2019 година, изнесува 23.200.000,00 денари.

Комисијата оцени дека трошоците се оправдани, па соодветно на тоа и планираниот приход од контото 750 е доволна финансиска рамка за непречено извршување на конкретни активности на Агенцијата во 2019 година. Така планираниот приход е износот кој се дели со вкупниот број на поени на пазарот на поштенските услуги во Република Македонија, согласно член 12 став 2 од Правилникот за начинот на определување на бројот на поени и на вредноста на поенот за пресметување на годишниот надоместок („Службен весник на Република Македонија“ бр.167/2010, 31/2013 и 155/2017).

Втората компонента од која зависи висината на вредноста на поенот во односната година, е вкупниот број на поени на пазарот на поштенските услуги во Република Македонија. Од овие причини Комисијата го разгледа и Извештајот со збиен број на поени на пазарот на поштенските услуги со состојба 31.10.2018, по што констатира дека вкупниот број на поени на поштенскиот пазар во Република Македонија е правилно пресметан и утврден на 53.075 поени, и претставува збир на бројот на поени за обезбедување на универзална услуга врз основа на индивидуална дозвола и бројот на поени констатирани со заклучоци за секој од давателите на поштенски услуги. Ова, од причини што структурата на вкупниот број на поени на пазарот на поштенски услуги ја сочинуваат:

50.000 поени за АД Македонска пошта Скопје; 120 поени за Карго Експрес Битола; 175 поени за ДХЛ Експрес Македонија Скопје; 145 поени за ИН ТИМЕ МК БПС Скопје; 175 поени за ТНТ Експрес Македонија; 115 поени за РСЕ Оптима Вите Скопје; 60 поени за Јокам Пошта 2011 Дебарца; 60 поени за ДРД Курир Скопје; 120 поени за Деливеримен Скопје; 120 поени за ДелЦО Скопје; 175 поени за Брза Пратка Скопје; 60 поени за Мерцаноски ТП Тетово; 30 поени за Глобал Мессаге Скопје; 30 поени за ДМ – Јосифовски ДООЕЛ Прилеп; 60 поени за Диливери Филип Прилеп; 110 поени за Прологис сервис Скопје; 100 поени за Екстра 03 Кавадарци; 60 поени за Балкан Деливери Сервис Скопје; 120 поени за ТПЛ Тотал Логистик Скопје; 60 поени за Ривал инжинеринг –подружница Експрес Скопје; 130 поени за Деливери Сервис Онтернешенел Скопје; 60 поени за Пост Експрес Македонија; 120 поени за Ин Пошта Радески Скопје; 120 поени за Нова Пошта Скопје; 30 поени за ЈДМ ПОСТ Логистикс Тетово; 60 поени за Експрес пошта ДОО

Струмица; 60 поени за Брза пратка Пост-М Логистик Тетово; 120 поени за Ваш Курир Плус Прилеп; 60 поени за АБЦ Пост ТП Гостивар; 120 поени за Интернешенел Меил Деливери – ИМД ДООЕЛ Скопје; 30 поени за Блек Партнер Деливери ДОО увоз-извоз Скопје; 70 поени за М-Достава ДООЕЛ Скопје; 70 поени за Цикло Пошта ДООЕЛ Скопје; 60 поени за Еко Пошта ДООЕЛ Скопје и 70 поени за Еко Логистис Сервис Скопје.

Врз основа на претходно утврденото, Комисијата оцени дека вредноста на поенот е пресметана во согласност со начинот пропишан во членот 28 од Законот и членот 12 став 2 од Правилникот, поточно дека 437,1173 денари е количникот кој се добива кога 23.200.000,00 денари ќе се поделат со 53.075 поени, односно тоа е вредноста која се добива кога приходите од контото 750, ќе се поделат со вкупниот број на поени на поштенскиот пазар.

Вредноста на поенот утврдена во оваа висина, ќе се применува при пресметување на годишниот надоместок за 2019 година.

Поради сето напред наведено, Комисијата одлучи како во диспозитивот, а согласно член 28 став 7 од Законот за поштенските услуги.

Оваа одлука е составен дел на Годишната програма за работа на Агенцијата за пошти за 2019 година.

Бр. 02-219/8
26 ноември 2018 година
Скопје

Агенција за пошти
Комисија
Благој Индов, претседател, с.р.

